

Pestprotocol

De PWA-school wil een school zijn, waar iedereen zich prettig voelt, waar de leerlingen op een prettige manier goed onderwijs krijgen en waar leerkrachten graag werken.

Om dat te realiseren zijn er regels en afspraken nodig.

1. Onze vijf afspraken zijn:
 1. Wij spreken af, dat wij **vriendelijk** zijn voor elkaar.
 2. Wij spreken af, dat wij ervoor zorgen dat iedereen zich op school **veilig voelt**.
 3. Wij spreken af, dat wij **goed zorgen voor de spullen** van onszelf en die van school.
 4. Wij spreken af, dat wij ervoor zorgen dat kinderen goed les kunnen krijgen en de juf of de meester **goed les kan geven**.
 5. Wij spreken af, dat wij **woorden gebruiken** waar iedereen zich goed bij voelt.

Voor de kinderen zijn er tien schoolregels opgesteld. Deze regels staan in de schoolgids. Elke week staat een andere regel centraal.

Ieder schooljaar zullen alle vijf afspraken een maand centraal staan in alle groepen, om zo de goede sfeer in school te waarborgen. Dan ontstaat er ook een goed klimaat om te leren.

Kort gezegd komen we zo tot vijf kernbegrippen:

- 1. vriendelijk zijn**
- 2. veilig voelen**
- 3. zorgen voor spullen**
- 4. goed lesklimaat**
- 5. goed taalgebruik**

Pesten staat hier haaks op. Daarom hebben we op de PWA-school een pestprotocol opgesteld, zodat we pesten goed kunnen bestrijden.

Anti-pestbeleid

Uitgangspunt:

Wij willen een school zijn, waar ieder kind zich veilig voelt. Waar de kinderen met elkaar spelen, leren en samenwerken. Ook het schoolplein en de weg naar of van school moeten de kinderen als veilig ervaren.

Dat betekent dat wij pesten bestrijden.

We maken een duidelijk onderscheid tussen pesten en plagen. We spreken over pesten:

- als er sprake is van een ongelijk machtsevenwicht;
- wanneer het slachtoffer niet meer voor zichzelf op kan komen;
- wanneer ongewenst gedrag systematisch plaatsvindt;
- wanneer dit gedrag nadelige gevolgen heeft voor het slachtoffer.

Aan het begin van ieder jaar worden in de groepen contracten opgesteld. Deze contracten bevatten regels en afspraken, die de normen van de gedragingen op school, op het schoolplein, op weg van en naar school bepalen. Deze contracten hangen duidelijk zichtbaar in de klas, maar ook in de R.T.- en overblijfruimtes.

In alle groepen wordt gezorgd voor een goed pedagogisch klimaat. Dit wordt o.a. bereikt door de wekelijkse lessen sociaal-emotionele vorming; door actief reageren van de leerkracht op negatieve groepsprocessen en een algemeen positief reageren van de leerkracht op de leerlingen.

Wat is pesten ?

Pesten is gedrag, dat min of meer bewust, gericht is op één of meer kinderen en dat tot doel en gevolg heeft, dat degene die gepest wordt, zich gekwetst, geraakt, vernederd, afgewezen en/of buitengesloten voelt. Pesten is vaak een ongelijke strijd van een groep tegen een eenling. Meestal gebeurt het stiekem. Als men er achter komt, is het soms al weken en in het ergste geval al maanden aan de gang.

Pesten komt in alle groepen in verschillende vormen voor. De gevolgen van pesten kunnen voor het slachtoffer groot zijn, als er niets aan gedaan wordt. Deze kunnen leiden tot onzekerheid, faalangst, slecht zelfbeeld, achterdocht jegens klasgenoten, psychische problemen en eenzaamheid. U kunt ervan uitgaan, dat er op elke school en dus ook op onze school in meer of mindere mate gepest wordt.

Signalen dat het kind gepest wordt.

Dit kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over huidskleur, haardracht of kleding.
- Isoleren.
- Buiten school opwachten, slaan, of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van het slachtoffer gaan.
- Bezittingen afpakken.
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Pestprotocol

Wanneer pestgedrag gesignaleerd wordt, treedt het pestprotocol in werking:
Er is een verschil tussen pesten en ruzies.

Ruzies

Bij het oplossen van ruzies hanteren we 4 stappen:

Stap 1: Er eerst zelf (samen) uitkomen;

Stap 2: Op het moment dat één van de leerlingen niet uitkomt (het onderspit delft of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen;

Stap 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie op te lossen en nieuwe afspraken te maken;

Stap 4: Bij herhaling van ruzies of als het overgaat in pesterijen treedt fase b in werking.

Pesten

Bij het aanpakken van pesten hanteren we 5 stappen (=volgorde in tijd):

- 1. melden*
- 2. onderzoek*
- 3. hulp gepeste*
- 4. aanpak pester*
- 5. inlichten en betrekken van omgeving (ouders en groep)*

1. Wie pesten signaleert, meldt dit.

Het melden van pesten is nooit klikken. Pesten kan gemeld worden bij de groepsleerkracht, de directie of een andere leerkracht. De melder kiest een persoon, waarbij hij/zij zich veilig voelt.

2. Degene, die de melding heeft ontvangen, doet onderzoek

d.m.v. observatie en gesprekken met leerkracht(en), leerlingen en eventueel andere betrokkenen tot de pestsituatie duidelijk is. Dit onderzoek mag niet meer dan een week duren.

3. We bieden passende hulp aan het gepeste kind

4. We hebben een gesprek met de pester (dit wordt schriftelijk vastgelegd en door de ouders getekend voor gezien), zo nodig volgt een straf, passend bij de leeftijd van de pester, oorzaak en ernst van het pestgedrag. Na de straf vindt een evaluatiegesprek met de pester plaats, om herhaling in de toekomst te voorkomen.

5 We lichten de ouders/verzorger(s) van de pester/ gepeste in

over het pestgedrag en de straf.

We gaan in gesprek met de klas om pestgedrag niet te tolereren in hun groep. Zo nodig worden andere ouders en de omgeving bij het pestprobleem betrokken (zoals clubs, sportverenigingen).

De vijf sporenaanpak

Aansluitend bij de vijf stappen gaan we bij het bestrijden van pesten uit van de vijf sporenaanpak (= aanpak/inschakelen betrokkenen):

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

- Naar het kind luisteren en haar/zijn probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/ zij voor, tijdens en na het pesten.
- We laten de leerling zien, dat je soms op een andere manier kunt reageren.
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil.
- We benadrukken de sterke kanten van het kind.
- We praten met de ouders, eventueel samen met het schoolmaatschappelijk werk, of directie.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, externe hulp in.

2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining.

- We praten met de pester en we zoeken naar de reden van het pesten.
- We laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- We laten excuses aanbieden.
- We verwachten dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels, zoals die bekend zijn.
- We maken afspraken over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komt aan het eind van iedere week in een kort gesprek aan de orde. Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.
- We praten met de ouders, eventueel samen met directie.
- We schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, externe hulp in en onderzoeken wat de reden voor het pestgedrag kan zijn.

3. De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

- We zien de meeloper als een passieve pester. Hij is medeplichtig. Blijft op afstand, doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester, omdat hij bang is om zelf gepest te worden. Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Informatie over pestgedrag valt niet onder "klikken". De groep moet dit duidelijk ervaren.

- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij kiezen voor de gepeste leerling.
- We laten zien wat het effect van zijn /haar gedrag is voor de gepeste leerling.
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste leerling heeft.
- We schakelen indien nodig , in overleg met de ouders, externe hulp in
- We maken duidelijke afspraken.

4. De ouders steunen:

- Ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus nemen.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken.
- Zonodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

Adviezen aan alle ouders

Neem het probleem serieus

Het is een gemeenschappelijk probleem van school, ouders en kinderen en niet alleen van het gepeste kind en zijn/haar ouders.

Praat met uw kind

In gesprekken kan men het kind gevoelig maken voor wat zij anderen aan kunnen doen. Gesprekken lenen zich er ook goed voor om kinderen duidelijk te maken dat de wereld hard kan zijn, maar ook dat kinderen elkaar verschrikkelijke dingen aan kunnen doen. Ook op school praten we met een zekere regelmaat met de kinderen over het fenomeen "pesten".

Leer uw kind voor anderen op te komen

Kinderen hebben over het algemeen een hoog ontwikkeld rechtvaardigheidsgevoel. Je kunt kinderen zo gek krijgen, dat ze de benen uit hun lijf lopen (sponsorloop) om geld op te halen voor een goed doel. Het is ook zaak kinderen zo 'gek' te krijgen, dat ze zich sterk maken tegen pesten op school, door een beroep te doen op hun rechtvaardigheidsgevoel. Een opdracht aan school en ouders.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

Geloof en steun uw kind

Het is belangrijk uw kind te vertellen dat pesten veel voorkomt, maar dat het niet mag gebeuren, dat uw kind er niet zelf voor verantwoordelijk is, dat er veel oplossingen zijn, en dat het pesten moet stoppen.

Belangrijk is in elk geval er met uw kind over te blijven praten.

Neem contact op met de leerkracht

Wanneer uw kind 'ander' gedrag vertoont en u weet niet echt wat er aan de hand is, of wanneer u weet dat uw kind wordt gepest, neem dan contact op met de leerkracht. De leerkracht kan het kind dan eens extra observeren. Mocht blijken dat uw kind gepest wordt, dan moet de leerkracht daar op school extra aandacht aan besteden.

Beloon uw kind

Kinderen die gepest worden, krijgen vaak een lage dunk van zichzelf. Stimuleer uw kind door het te laten zien, waar het goed in is.

Laat uw kind deelnemen aan een sociale vaardigheidstraining.

Als uw kind langdurig gepest wordt door klasgenootjes, kan het zijn dat het 'anders' is geworden in de omgang met leeftijdsgenootjes. Ze hebben dan hulp nodig om uit die vicieuze cirkel te komen. Vraag op school informatie.

Adviezen aan ouders van pesters

Neem het probleem serieus

Wanneer ouders merken, of van anderen horen, dat hun kind pest, wordt het vaak gebagatelliseerd: 'zo erg is het nu ook weer niet', of ontkend: 'zoiets doet mijn kind niet'. Een advies aan ouders is, wanneer u hoort dat uw kind pest, om dit niet als een

beschuldiging op te vatten, maar na te gaan of het waar is. Als het waar is, kunt u er iets aan doen, als het niet waar is, kunt u het naast u neer leggen.

Probeer uw kind gevoelig te maken voor wat het andere aandoet

Praat erover met uw kind. Vaak weten pesters niet wat ze anderen aandoen. Confronteer uw kind met de gevolgen van pesten. Dat kan bijvoorbeeld ook met een (voor)leesboek. Enkele leesboeken, waarin pesten voorkomt, zijn:

- **Ik roep mijn grote broer** van K.M. Peyton, uitg. Jenny de Jonge, Amsterdam
- **De weglopers** van Ruth Thomas, uitg. Sjaloom, Amsterdam
- **Tirannen** van A. Chambers, uitg. Querido, Amsterdam
- **De zondebokken** van Brock Cole, uitg. Elzenga (oudere kinderen)
- **Spijt** van Carry Slee (oudere kinderen)
- **De Pestkop** van Van Rossum

Leg uit waarom u straft

Vertel altijd waarom u uw kind straft, als dat nodig is. Laat merken dat u alleen straft, om uw kind ervan te laten leren. Straffen is dus niet erg en moet ook soms (je kan niet blijven praten), maar het moet wel altijd een doel hebben. Geef een eventuele straf direct na wat fout is gegaan. Een kind leert er vrijwel niets van als hij een dag later pas wordt gestraft.

5. Overleg met derden bij het aanpakken van het pesten:

Overleg rond veiligheid en pesten waar de omgeving van het kind bij betrokken is (bijvoorbeeld clubs).

Kapstukken, waaraan de anti-pest contracten in iedere groep moeten voldoen:

De regels in het contract worden verdeeld in drie items:

1 - Respect

- het gebruik van voornamen
- niet uitlachen

Bijvoorbeeld:

- *Wij noemen elkaar altijd bij de voornaam.*
- *Wij lachen alleen, als het voor iedereen leuk is.*

2 Acceptatie

- niet buitensluiten
- niet discrimineren

Bijvoorbeeld:

- *Iedereen hoort bij de groep.*
- *Je hoeft niet iedereen aardig te vinden, maar je moet wel iedereen accepteren.*

3 Geweld

- lichaam
- eigendommen

Bijvoorbeeld:

- *Je handen en voeten blijven bij jezelf.*
- *Vraag toestemming, wanneer je iets wilt lenen.*

Overige zaken

- Klachten over de uitvoering van dit anti-pestbeleid kunt u eerst met de betreffende groepsleerkracht bespreken. Wanneer de afhandeling niet naar uw tevredenheid is, kunt u de klacht met de directie bespreken. Wordt ook daar de klacht volgens u niet serieus behandeld, dan is het bestuur de aangewezen instantie om de klacht mee te bespreken.
- Dit anti-pestbeleid wordt met nieuwe ouder(s)/verzorger(s) besproken en zij moeten hiermee instemmen.
- In geval van ernstig pestgedrag, dat zich ook buiten de schoolmuren manifesteert, worden naast de ouder(s)/verzorger(s) ook de verenigingen en instanties, waar de pester na schooltijd verblijft, ingelicht over de genomen maatregelen/straffen.
- In geval van zeer ernstig en hardnekkig pestgedrag kan door de directie met toestemming van het bestuur overgaan tot schorsing of verwijdering van de pester. Wel is dan het gehele pestprotocol doorlopen zonder dat dit tot gewenst gedrag heeft geleid.

Digitaal pesten

Gezien de steeds grotere rol, die het computergebruik in de wereld van de kinderen speelt, vinden we het zinvol om voor de kinderen op de Pr. Willem-Alexanderschool een aantal afspraken te maken over 'veilig internetten'. We hebben dit vastgelegd in een ICT-protocol, dat ondertekend wordt door leerkrachten en kinderen vanaf groep 4.

Tips voor de leerlingen

- Doe on-line niet, wat je off-line ook niet doet.
- Onthoud dat iedereen zich op internet anders kan voordoen.
- Geef nooit zomaar je privé-gegevens weg.
- Rare sites? Klik weg.
- Log uit als je je ongemakkelijk voelt.
- Zorg dat de virusscanner ge-update is.
- Reageer niet op vervelende mail of chats.
- Blokkeer vervelende chatters of mailers.
- Computer niet te lang.
- Los problemen samen met je ouders, of de leerkracht op.
- Meld het als je onbeschofte, of gemene mailberichten ontvangt aan je ouders, of de leerkracht. Verwijder volgende e-mails van dezelfde afzender zonder ze te openen. Als daders geen respons krijgen is de lol er voor hen snel af.

Tips voor de ouders

- Surf samen met uw kind. Ga regelmatig samen achter de computer zitten. Ouders en kinderen leren dan van elkaar.
- Maak duidelijke afspraken over het internetgebruik en de tijdsduur, die het kind achter de computer mag doorbrengen.
- Houd goed zicht op de computer en plaats deze, indien mogelijk, op een centrale plaats in huis.
- Leer uw kind om zeer zorgvuldig met privacy om te gaan. Altijd toestemming vragen om aan derden een telefoonnummer, adres of bankrekeningnummer door te mogen geven.
- Bekijk regelmatig de history van de browser, zodat u op de hoogte blijft van het surfgedrag van uw kind. Let wel: dit biedt geen garantie, want kinderen kunnen deze geschiedenis knop wissen.
- Gebruik een goede virusscanner en zorg dat deze up to date blijft.
- Vertel uw kinderen af te blijven van onbekende software en leer hen voorzichtig om te gaan met het downloaden van onbekende sites.

- Blijf geïnteresseerd in het surfgedrag van uw kind en wijs hem regelmatig op de minder leuke kanten hiervan, zoals pedofielen in chatboxen, pornosites, scheld emails, spam en nog veel meer.

Tips voor de leerkrachten

- Hang het computerprotocol goed zichtbaar in de klas, nadat je het in de klas besproken hebt.
- Op school gebruiken we internet alleen bij het opzoeken van informatie ten behoeve van een werkstuk of spreekbeurt.
- Blijf in de buurt bij de internettende leerlingen. Controleer of de schoolregels worden opgevolgd.
- Laat persoonlijke gegevens privé blijven. Let er op dat er over de leerlingen zo weinig mogelijk valt te traceren.
- Op school chatten we niet.
- Pesten of bedreigen via mail wordt niet getolereerd.
- Bij overtreding van één van bovenstaande afspraken spreekt de leerkracht een 'internetschorsing' uit.

De interne contactpersoon van de school meldt klachten over internetgebruik aan de systeembeheerder. Dit om misbruik in de toekomst te voorkomen. In geval van 'hate-mail' kunnen ze samen nagaan van wie de mail afkomstig is.

Gedragcode: omgaan met leerlingen en ouders/verzorgers

We hebben op school met elkaar afgesproken hoe we met kinderen en ouders/verzorgers willen omgaan.

de omgang met leerlingen

- We willen de kinderen positief tegemoet treden en hen serieus nemen. Wij willen veel met de kinderen praten om te proberen een goede relatie op te bouwen.
- Wij maken geen discriminerende opmerkingen en proberen bij te dragen aan een positief zelfbeeld van kinderen.

de omgang met ouders/verzorgers

- Wij willen ouders/verzorgers vriendelijk bejegenen en naar hen luisteren.
- Wij zijn belangstellend en komen afspraken na.
- Wij doen geen toezeggingen, waar ruggespraak met anderen voor nodig is.
- Wij wijzen ouders/verzorgers op de klachtenprocedure, zoals die in de schoolgids is opgenomen.
- Wij moedigen ouders/verzorgers aan afspraken te maken, contact op te nemen met de leerkrachten of directie als er problemen zijn.

De schoolraad wil bij dit pestprotocol de volgende aanbevelingen doen:

- elk nieuw gezin bij de schoolgids een pestprotocol meegeven
- vermeld in de schoolgids dat er een pestprotocol is
- laat de kinderen weten dat er een pestprotocol is
- laat de kinderen en ouders weten wie de intern contactpersoon op school is en wat haar taken zijn
- maak aan de ouders bekend hoe zij gedrag bij hun kind kunnen signaleren waaraan ze kunnen herkennen dat hun kind gepest wordt